

Tack till alla motionärer!

Styrelsen vill inleda med att tacka för de inkomna motionerna. Det har förts diskussioner kring samtliga, och dessa har sedan besvarats utifrån styrelsens synvinkel och position. Är det någonting ni känner är oklart eller som ni önskar förtydning kring är ni välkomna att skicka in detta till styrelsen via mejladressen sfskar@sfs.se.

Vi hoppas att ni ser lika mycket fram emot SFSFUM som vi gör! Vi ses i Östersund!

Övriga motioner

Motion #ovrigt-1-2

Increasing Doctoral Student involvement at SFS

The board is suggesting some major changes in the status of the doctoral student committee. The doctoral student committee will comment these on a separate document. One of the major challenges, that the committee sees, is that doctoral student questions are not particularly visible at the SFS general assembly. On the other hand, from our experience from the local unions we also know that there is little exchange of best practices on the resolution of issues related to third-cycle education. SFS-DK would like to take the opportunity to propose a working structure that stretches across multiple operational years and which will hopefully yield more cooperation and better anchoring of third-cycle issues across the member unions as well as provide SFS-DK with information about third-cycle education related issues from the local unions that it should address.

In line with the aforementioned description of the issue of local involvement, as well as the proposed changes to the status of the SFS-DK, we propose that the yearly-routine process for anchoring of opinions is established.

In the proposed process, local unions bring forth issues they have regarding third-cycle education to a network meeting which is organized yearly, conjointly with the SFS general assembly. These matters are then discussed at said network meeting. The unions are also given a possibility to exchange best practices. The network meeting then identifies a number of key issues that are tasked to the following year's doctoral student committee to survey. The doctoral student committee will then, based on the survey, investigate the issues, and if deemed necessary, propose SFS opinions or policies to the SFS general assembly on the following year. SFS-DK could also share

established best practices for the local student unions at the following year's network meeting.

In order to establish the proposed routine certain changes would be required. The first requirement is that future SFS national general assemblies host a doctoral student network meeting conjointly with the assembly. The local organizing committee would be responsible for the following: booking a room for the network meeting and separating motions that relate to doctoral students at the opinion plaza. The SFS-DK would be responsible for the discussions at the network meeting. The proposal is that these be rather unstructured, with the local unions being given an opportunity to arrive to the network meeting with descriptions of matters they would like the doctoral student committee to survey as well as matters they would like to get descriptions of best practices from other unions. The local unions would be tasked to send those who are responsible for doctoral student questions to the network meeting. The attendees would not necessarily have to be doctoral students, but rather those who are responsible for doctoral student questions at the local union. Furthermore, given the organizational changes proposed to the status of the doctoral student committee, the SFS general assembly should establish that the doctoral student committee always has the right to motion to the SFS general assembly based on the discussions and best practices established throughout the year.

Därför yrkar vi:

- att etablera ett nätverksmöte för forskarstuderande i anslutning till SFS fullmäktige och
- att ge SFS-DK i uppdrag att bereda motioner till FUM som baseras på diskussionerna på nätverksmötet.

Bakom denna motion står:

Doktorandkommittén vid SFS

Styrelsens motionssvar #ovrigt-1-2

Styrelsen ställer sig positiva till att doktorandkommittén anordnar nätverksmötet som presenteras i motionen. Att ha ett årlig möte där doktorander har möjlighet att samlas för att diskutera frågor och arbeta fram motioner till fullmäktige ser styrelsen som något bra. Detta blir även ett steg på vägen till att få en mer synlig och väl förankrad process i kommitténs arbete, och möjlighet att på ett organiserat sätt kunna framföra sina åsikter.

Det styrelsen föreslår är att detta nätverksmöte genomförs i samband med medlemsmöte vår istället för i samband med fullmäktige. Genom detta kan doktorandkommittén och deltagare på nätverksträffen närvara vid åsiktstorgen där propositionsutkastet presenteras, och i ett tidigt skede ge förslag till styrelsens propositionsarbete.

Kommittén blir även mer synlig för medlemskårerna via sin närvaro på medlemsmötet. Om nätverksträffen arrangeras vid medlemsmötet behöver inte doktorandkommittén invänta nästkommande års fullmäktige för att inkomma med motioner baserat på diskussioner som förts. Kommittén har även möjlighet att diskutera frågorna tillsammans med andra närvarande medlemskårer. Detta står inte emot kommitténs förslag om att under nätverksmötet ta fram förslag på frågor för nästkommande kommitté att titta närmre på, utan detta kan ske parallellt och i samband med medlemsmötet. Det står heller inte emot att en nätverksträff även hålls i samband med fullmäktige om det skulle finnas stor vinning i detta och om resurser finns.

Det finns inget som hindrar doktorandkommittén att initiera ett nätverksmöte idag, och styrelsen ser därför inte varför fullmäktige ska behandla frågan. Styrelsen ställer sig heller inte bakom att det är fullmäktige eller dess arrangör som bör vara arrangör för denna träff. Däremot uppmuntrar styrelsen kommittén att ta kontakt med styrelsen för att kunna samordna träffen under medlemsmötet eller fullmäktige och för att se vad som behövs lösas via kansliet. Styrelsen har föreslagit en utökad budget för doktorandkommittén men om det ekonomiska utrymmet inte räcker uppmuntrar styrelsen kommittén

att lägga motioner på budgeten för verksamhetsåret om det behövs ekonomiskt stöd för att genomföra träffen.

När det gäller åsiktstorgen som finns i samband med fullmäktige har dessa egna torgfunktionärer och det är funktionärerna som ansvarar för strukturen på torget. Det är styrelsens önskan att inte separera motionerna då styrelsen ser en fördel med att alla rör sig kring alla inskickade motioner och därmed bidrar till ett mer mångfacetterat samtal.

I enlighet med stadgan har doktorandkommittén redan idag yrkanderätt till fullmäktige, och det finns inga förslag på att ta bort denna rätt, varför styrelsen anser att-sats två överflödig.

The board is positive to the PhD student committee organising the network meeting that is proposed in the motion. To have a yearly meeting where PhD students have the opportunity to meet and discuss matters and contribute with motions to the general assembly is something the board sees as good. This also becomes a step towards a more visible and well established process in the committee's work, and gives possibilities to present its opinions in a more organised way.

What the board suggests is that this network meeting is organised in connection to the spring members' meeting instead of the general assembly. By this the PhD student committee and participants at the network meeting can attend the discussion forums where the drafts for propositions are presented, and in an early step give suggestions to the board's propositions.

The committee will also be more visible for the member unions by its presence at the members' meeting. If the network meeting is arranged at the members' meeting, the PhD student committee does not have to wait until the next year's general assembly in order to send in motions based on discussions that have been had. The committee also has possibilities to discuss the matters together with other present member unions. This is not against the committees suggestion to propose matters during the network meeting for the next committee to look

further upon, but can be done at the same time and in connection to the members' meeting. A network meeting can also be held in connection to the general assembly if there are big benefits in this and there are available resources.

There is nothing that hinders the PhD student committee to initiate a network meeting today, and the board does not see why the general assembly should decide on the matter. The board does not agree that it is the general assembly or its organiser that should be the organiser for this meeting. However, the board does encourage the committee to contact the board in order to coordinate the meeting during the members' meeting or the general assembly and to see what can be done by the secretariat. The board has suggested an extended budget for the PhD student committee, but if there is not much room in the economy the board suggests the committee to motion on the budget for the operation year if there is need for economic support in order to organise the meeting.

When it comes to the discussion forums that exists in connection to the general assembly, there are volunteers that are responsible for the structure at these forums. It is the board's wish not to separate the motions, considering it is positive if everyone can move between all presented motions which contributes to a multifaceted conversation.

In accordance with the statutes, the PhD student committee already has the right to propose at the general assembly, and there are no suggestions to remove this right, which is why the board argues that the second proposal in the motion is redundant.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige:

- **att** avslå motionen.

Övriga motioner

Motion #ovrigt-2-1

Uttalande om ett modernt studiemedel för hela livet

Sveriges förenade studentkårers olika dokument som samlar organisationens åsikter är SFS principprogram, SFS ställningstaganden och Uttalanden vilkas konkretisering rangordnas i samma ordning. Förslaget som presenteras i denna motion är av relativt hög konkretiseringsgrad varför ett nytt uttalande föreslås.

Motivet till denna motion är att fastslå kompletterande åsikter om hur Sveriges förenade studentkårer anser att ett förändrat studiemedelssystem borde utformas utöver de befintliga åsikter som presenteras i SFS principprogram respektive i SFS Ställningstagande: En öppen och jämlik högskola för alla.

I det så kallade Januariavtalet som slutits mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna beskrivs i punkt 14 "Möjlighet till omställning förstärks och arbetsgivarnas behov av arbetskraft med rätt utbildning förbättras" att möjligheten att vidareutbilda sig eller omskola sig högre upp i åldrarna ska utökas och mer generösa villkor ska införas inom ramen för studiemedelssystemet. Det ansvariga statsrådet - Ministern för högre utbildning och forskning, Matilda Ernkrans (s) har också vid flera offentliga tillfällen beskrivit att ett stort fokus kommer läggas på kompetensförsörjningsfrågor och den högre utbildningens roll i detta. Det är därmed stor sannolikhet att förändringar i studiemedlens utformning kommer utredas och presenteras under innevarande mandatperiod varför SFS åsikter behöver utvecklas och förankras med medlemskårerna genom SFS fullmäktige.

Texten som följer “Uttalande om ett modernt studiemedel för hela livet” är själva förslaget på uttalande och ovanstående text ska betraktas som ett sätt att sätta in uttalandet i en organisatorisk och samhällelig kontext. Ovanstående text är således inte en del av förslaget varför eventuella yrkanden inte bör riktas mot något annat än själva förslagstexten.

Centrala studiestödsnämndens officiella statistik anger att cirka 1,1 miljoner individer år 2019 är återbetalningsskyldiga för annuitetslån som tagits från CSN efter 30 juni 2001. Majoriteten av dessa betalar mellan 6000–8000 kronor per år. [FOTNOT 1: <https://statistik.csn.se:443/PXWeb/sq/9bbd4afc-2c92-4ede-9c7f-84e1f4ce4dfa>]

Uttalande om ett modernt studiemedel för hela livet

Staten behöver säkerställa att högskolans bildningsuppdrag kan uppfyllas och möjliggöra livslångt lärande. Därför behövs ett modernt studiemedel för hela livet!

Sveriges arbetsmarknad står idag inför en strukturomvandling där arbetsmarknaden till följd av flera omvandlingsfaktorer, bland dem digitalisering, innebär att stora delar av arbetskraften kommer att behöva omskolning eller vidareutbildning under sitt arbetsliv. Förändringen pågår och kompetensförsörjningen är en central angelägenhet för hela landet – nationellt, regionalt och lokalt. Den högre utbildningen spelar en viktig roll i kompetensförsörjningen då högutbildad arbetskraft fortsatt kommer efterfrågas, det leder till att den utbildning som högskolor och universitet erbjuder fortsatt kommer efterfrågas av människor i alla åldrar och i olika skeden av livet.

Sveriges förenade studentkårer menar att studiemedelssystemet inte är anpassat till dagens samhälle eller de utmaningar som Sverige står inför. Om staten på allvar vill möta dessa utmaningar behöver potentiella hinder för människor att ta del av högre utbildning röjas ur vägen. Idag är det bara möjligt för en enskild individ att, i ett initialt läge, bli beviljad studiemedel under 240 veckor vilket motsvarar tolv

terminer av heltidsstudier. Eftersom studiemedelssystemet inte har följt högskolans utveckling, inte har anpassats efter Bologna-processen och inte avspeglar högskolans bildningsuppdrag eller möjliggör ett livslångt lärande så behöver det förändras. Uttalandet om ett modernt studiemedel för hela livet föreslår reformer som möjliggör högskolans bildningsuppdrag respektive det livslånga lärandet.

Möjligheten att studera måste vara likvärdig för alla människor. Detta kan inte bara gälla vid det tillfälle då en presumtiv student ska ta sig an, genomgå och genomföra sina första studier inom den högre utbildningen utan det måste vara giltigt för alla människor under hela livet, på så sätt kan samhället på riktigt gagnas av sin högtbildade befolkning.

SFS anser att studiemedelssystemet bör utvecklas, inte enbart avseende antal veckor som studiemedel kan beviljas, utan också i form av att studiemedlet utformas som ett konto bestående av studiemedelsveckor som kan användas och återtjänas.

Med denna utformning möjliggörs högre utbildning i hela livet utan att statens utgifter behöver öka i stor utsträckning och förslaget är en pragmatisk lösning för framtidens studiemedelssystem. Genom att utforma studiemedelssystemet som ett konto startar varje student med lika många studiemedelsveckor. När studenten avslutat sin utbildning och påbörjat återbetalning av sin studieskuld till Centrala studiestödsnämnden (CSN) tjänas studiemedelsveckor tillbaka i samma takt som återbetalning sker. [FOTNOT 2: Konkret innebär det i 2019 års grundsumma för studielån att när den tidigare studenten återbetalat 1860 kronor av studieskulden återfås studiemedelsberättigad vecka för eftergymnasial utbildning på heltid.]

Studiemedelssystemet ska verka attraherande till studier och bör vara anpassat till studenters behov både under och efter studierna. Genom att modernisera studiemedlet i enlighet med SFS åsikter kan flera politiska målbilder uppfyllas utan att verka kostnadsdrivande för staten. Dessutom innebär det att den enskilda individen en utökad chans till individuell utveckling samt utveckling av förmågor och färdigheter under hela livet.

Därför yrkar vi:

- att anta dokumentet Uttalande om ett modernt studiemedel för hela livet i sin helhet.

Bakom denna motion står:

Samhällsvetarkåren vid Lunds universitet

Styrelsens motionssvar #ovrigt-2-1

Styrelsen anser att ett uttalandet kring studiemedel i grunden är bra samt håller med till stor del i motionärens problembild. Styrelsen menar dock att det finns flera olika avvägningar som måste göras kring studiemedlet innan vi fastställer att den viktigaste åtgärden är att öka antal studiemedelsberättigade veckor vilket detta uttalande sannolikt kommer göra. Exempelvis anser ca 60 procent av studenter att studiemedlen inte helt täcker deras levnadsomkostnader (CSN 2017, Studenters ekonomiska och sociala situation), således skulle en höjning av studiemedlet istället kunna vara mer angeläget. En förlängning av antalet studiemedelsberättigade veckor kan motiveras med att vissa utbildningar, främst läkarutbildningen, nu kommer bli längre eller att möjliggöra livslångt lärande för de som behöver återkomma till akademien för att fylla på med ny kunskap. När det gäller motivering kopplad till livslångt lärande finns det dock en risk att ett studiemedel på samma nivå, alltså en direkt förlängning av de nuvarande ordinarie studiemedelsveckorna, inte kommer räcka för att vara ett realistisk alternativ att återgå till efter att ha levt på en "yrkeslön" under längre tid. Således kanske kortare, intensiva spetsutbildningar med "koncentrerat" CSN är mer relevant för att uppnå det målet. Styrelsen är väl insatt i att frågan om livslångt lärande är väldebatterad samt viktig och föreslår därav att frågan ska arbetas med under året för att se hur den ska hanteras på bästa sätt utan att studenters nuvarande ställning försämras.

Styrelsen menar helt enkelt att frågan inte än är utredd nog inom studentsektorn kring hur studiemedelssystemet ska göras om för att möjliggöra livslångt lärande, därav punkten i verksamhetsplanen, samt vilka prioriteringar som är viktigast. Styrelsen ser fram emot en

diskussion om detta på SFSFUM och vill tacka för en utförlig och välskriven motion.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige:

- **att** avslå motionen.

Övriga motioner

Motion #ovrigt-3-1

Treterminssystem

Anledningen till att vi har valt skriva denna motion är att vi som studentkår anser att det nuvarande tvåterminssystemet inte håller för de utmaningar som Sverige står inför. Sveriges universitet och högskolor behöver utvecklas. Det är allt färre som väljer längre utbildningar. Framförallt drabbar det lärarutbildningen, där ansökningsgraden minskat med 17 procent jämfört med 2016 (UHR). Med ett treterminssystem skulle det innebära att längre utbildningar skulle bli mer attraktiva, då utbildningen automatiskt skulle kortast ner.

Ett treterminssystem skulle också innebära att studenters stress gällande sommarjobb skulle minska. Genom att individen inte behöver oroa sig över sin privatekonomi under två och en halv månad varje år så kan fokus läggas på att klara studierna väl. Extrajobb under terminerna kan då istället bidra till att skaffa erfarenheter för vidare karriär. En ytterligare följd till detta är att studentstäder kan behålla studenter under sommarmånaderna, vilket ger mer skatteintäkter till kommunerna.

Genom ett treterminssystem skulle vi alltså kunna minska studenters psykiska ohälsa, öka studenters privatekonomi och därmed köpkraft. Vi skulle även få en arbetskraft som är redo att anställas snabbare efter påbörjad utbildning. Ytterligare skulle det kunna öka attraktiviteten för utbildningar till viktiga välfärdsyrken. Treterminssystem skulle vara en vinst för individen såväl för samhället.

Därför yrkar vi:

- att uppdraga styrelsen att utreda och ta fram ett förslag gällande treterminssystem till principprogrammet till SFSFUM 2020.

Bakom denna motion står:

SöderS

Styrelsens motionssvar #ovrigt-3-1

Styrelsen ställer sig tveksamma till förslaget om ett treterminssystem av anledningarna att det skulle försvåra internationell mobilitet, hämma möjligheterna till återhämtning för studenter, innebära en större arbetsbörda för undervisande personal och minska flexibiliteten för yrkeserfarenhet genom sommarjobb.

I grunden anser styrelsen, och i någon mån SFS genom principprogrammet, att studiemedelssystemet ska vara heltäckande för samtliga levnadsomkostnader och inte tvinga studenter att arbeta. Samtidigt är det viktigt att studenter ges möjligheter till vila mellan terminer. I långa utbildningar skulle ett treterminssystem kunna innebära konstanta studier i flera års tid utan uppehåll för återhämtning. Styrelsen har förståelse för att detta redan är ett faktum för vissa på grund av studiemedelssystemet men menar att det är bättre att prioritera ett studiemedelssystem som fungerar för alla och inte implementera andra lösningar som treterminssystem som har andra problem.

Ett treterminssystem skulle försvåra för internationell mobilitet då de flesta övriga länder i europa använder terminssystem som bygger på två eller fyra terminer. Det specificeras inte formellt inom ramen för Bologna processen hur många terminer ett land ska ha men frångår man standard försvåras implementeringsprocessen på grund av de formella krav rådande ECTS mängd och utbildningsnivåer (3+2 strukturen). Avvägningen mellan att följa internationell standard eller implementera egna lösningar är inte självklar men styrelsen har gjort tolkning att fullmäktige prioriterar det första.

För många lärare inom akademien är också sommaren en viktig period för antingen återhämtning eller forskning. Att öka tiden som lärarna behöver undervisa, utan en trolig ökning av lärarresurserna/utbildningsanslagen, riskerar att rubba den rådande balansen som nu finns. Återigen är denna prioritering inte en

självklarhet utifrån ett studentperspektiv men styrelsen anser att det går att tolka ur principprogrammet att kopplingen mellan forskning och utbildning är viktig samt att undervisande personal ska ges förutsättningar för en bra arbetsmiljö.

Även studenter använder tiden under sommaren för återhämtning eller yrkesförberedande sommarjobb. Givetvis ska det inte vara ett krav att ha ett sommarjobb för att få ekonomin att gå ihop men att ta bort denna möjlighet anser styrelsen skulle vara problematisk om inte andra åtgärder vidtas.

Sammanfattningsvis förstår styrelsen intentionerna bakom ett treterminssystem men anser att det finns för många problem i dagsläget för att bra implementering skulle kunna ske och att andra frågor är mer prioriterade, vilket gör att styrelsen landar i att en utredning inte bör göras.

Styrelsen rekommenderar därför fullmäktige:

- **att** avslå motionen.